

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

*Ik wil U loven met heel mijn hart,
voor U zingen onder het oog van de goden,
mij buigen naar Uw heilige tempel,
Uw naam loven om uw liefde en trouw.*

Ps 138:1-2

Psalm 138 is een danklied. In dit lied kijkt David terug op zijn leven en alles dat hij heeft meegemaakt: de strijd met Saul, de vijanden die hem naar het leven stonden, zijn affaire met Batseba en de gevolgen daarvan, de problemen met zijn kinderen en de ruzies in zijn huis. In het leven van David is er veel gebeurd. Angst voor de dag van morgen, gevoelens van schuld, schaamte en spijt zijn voor David dagelijks brood geweest. En toch ligt daarin niet de kern van zijn leven. Wanneer David terugkijkt op zijn leven, dan is het niet de angst, de twijfel of de onzekerheid die de boventoon voert, maar de dankbaarheid om Gods trouw en goedheid. Dat is voor David de rode draad in zijn leven. In alles wat het leven hem voor de voeten heeft geworpen, in alle dingen waar hij doorheen moest gaan, heeft hij ervaren dat God hem gedragen heeft. De zekerheid dat God bij je is, dat Hij je niet loslaat wanneer je door het donker heen moet: daarin heeft David innerlijke rust gevonden. De ervaring van Gods nabijheid en liefdevolle zorg doet hem uitkomen bij een levenshouding van dankbaarheid.

Het valt niet altijd mee om dankbaar te zijn, om God te blijven loven als het leven je tegenvalt of mensen je teleurstellen. Op onze tocht door het leven zijn er onherroepelijk ook momenten van beproeving. Je doet echt je best wel om dankbaar te leven, om het goede te blijven zien, maar er zijn ook dagen dat de leegte je overvalt, en je vol zit met vragen. Zo'n moment waarop verdriet en eenzaamheid je kunnen overvallen; je ziet vooral de gebrokenheid en de scherven, alles wat zo anders gelopen is in je leven. Tijden van leegte en grote vragen.

Op zulke momenten, waarop God zo ver weg lijkt, wordt ons geloof en onze trouw aan God op de proef gesteld. En vaak kun je pas achteraf, wanneer je erdoorheen bent gegaan, pas zien wat de beproeving je gebracht heeft. Hoe je leven erdoor veranderd is. Op zulke momenten, wanneer het op volhouden aankomt, kan het helpen om deze Psalm te lezen, te bidden, te zingen.

Ik wil u loven met heel mijn hart (Ps 138:1).

Zo begint deze Psalm. Ik wil u loven. We leven in een wereld die genoeg heeft aan haar eigen zorgen. Op vrijdag 4 oktober liep de Vredesweek af. Maar van vrede lijkt in deze wereld weinig sprake te zijn. De spiraal van geweld blijft maar escaleren in het Midden-Oosten, de totale verwoesting van steden en dorpen, zoveel mensen die ontheemd zijn. Je vraagt je soms af, hoe het verder moet met deze wereld, met al die plaatsen waar mensen onder grote dreiging moeten leven. Elk mensenleven kent zorgen en problemen, kleine, maar ook grote. Je kunt je soms zo klein voelen, machteloos, bij alles wat je overkomen kan aan tegenslagen en vragen waar je maar moeilijk een antwoord op vindt. Maar wij hebben wel een keuze hoe je daarmee omgaat. Dat is wat Psalm 138 ons leert.

*Ik wil U loven met heel mijn hart,
voor U zingen onder het oog van de goden,
mij buigen naar Uw heilige tempel.*
Ps 138:1-2

Ook David heeft zorgen gekend, maar hij heeft geleerd om zijn hart en zijn gedachten te richten tot God. 'U wil ik loven' De Hebreeuwse werkwoordsvorm in vers 1 duidt op een verlangen. 'Ik zal u loven', of 'ik ga u loven' mag je hier vertalen. Het is een intentie, een wilsbesluit: om God te blijven zoeken op de plaats waar Hij zich laat vinden. Zoals David God zocht in de tempel, zo zoeken wij hem hier op deze plek, waar we zoveel lief en leed gedeeld hebben. Hier worden we stil, maken we muziek voor Hem, buigen we ons hoofd in gebed, zingen we Hem ter ere. Het overstijgt onze eigen ellende en vragen. Want God is goed! Liefdevol en trouw is hij, zo zingt ook David.

David heeft geleerd dat de Allerhoogste bij hem was op de moeilijkste momenten. Toen hij dacht: 'ik heb geen kracht meer', 'er is geen weg meer voor mij om te gaan', juist toen heeft hij de nabijheid van de Heer gevoeld. "Toen ik U aanriep, hebt U geantwoord, mij bemoedigd en gesterkt' (Ps 138:3)". Er staat in vers 3 dat David riep tot God. Het gaat niet om een stamelen, om een zachtjes bidden in de nacht. Toen David niet meer wist hoe hij verder moest, heeft hij geschreeuwd tot God.

U hebt mij versterkt met kracht in mijn ziel' vertaalt de Statenvertaling. Zo gaat het vaak in een mensenleven. Dat God je in de beproeving zijn trouw en goedheid laat zien. Dat Hij kracht geeft, wanneer we zwak zijn; nieuwe moed als moedeloosheid ons lam legt. Nieuwe hoop wanneer alles wanhopig lijkt. Zoals God het laat regenen wanneer planten snakken naar een druppel water, zo versterkt hij ook onze vermoeide zielen.

In de brief aan de Korintiërs zegt Paulus: "U hebt geen beproevingen te doorstaan die niet voor mensen te dragen zijn. God is trouw en zal niet toestaan dat u boven uw krachten wordt beproefd: hij geeft u met de beproeving ook de uitweg, zodat u haar kunt doorstaan" (1 Kor 10:13). Zo is het geweest in het leven van koning David: God is trouw geweest; met zijn rechterarm beschermde hij hem tegen al zijn vijanden; in benarde situaties is de Heer hem nabij geweest. 'Toen ik U aanroep': daarin ligt het begin van bevrijding. Het gebed is de levensader, de navelstreng, tussen God en jou. Als je hem zoekt, als je stil wordt, en al je vragen bij Hem leert neerleggen, dan zul je merken hoe Hij je nieuwe kracht geeft om door te gaan. Dat Hij je door zijn Geest de veerkracht geeft om te dragen wat je moet dragen. En je zult ook leren waar je God voor kunt danken, ondanks pijn en verdriet.

De beproeving die mensen kan overkomen is geen massief gebeuren. Er zit beweging in. In de Romeinenbrief zegt Paulus het zo: 'we weten dat ellende tot volharding leidt, volharding tot betrouwbaarheid, en betrouwbaarheid tot hoop' (Rom 5:3-4). Vier sleutelwoorden noemt Paulus hier in de verzen 3-4: 'verdrukking', 'doorzettingsvermogen', 'beproefdheid' en 'hoop'. Wanneer je er midden in zit: het verdriet om wat niet mocht zijn, die dierbare die je ontvallen is, de zinloosheid die je overvalt, dan valt het volhouden zwaar. Je worstelt en worstelt en elke dag lijkt een

gevecht. Maar dan komt er een dag dat je merkt: de scherpe randjes vervagen, het volhouden is niet meer zo'n strijd. In het doorzetten doorsta je de proef. Totdat de hoop weer ontkiemt, het verlangen naar God en dat Hij in deze wereld in zal grijpen, dat Hij jouw leven weer ten goede keert. Die hoop geeft hij ons door zijn Geest. De Geest helpt je om stand te houden, om het uit te houden in moeilijke omstandigheden. Zoals Jezus deed in de woestijn toen de duivel hem beproefde.

We mogen Psalm 138 naast de woorden van Paulus zetten. Want als je met Gods hulp de beproeving te boven komt, dan kom je weer uit bij dankbaarheid. Na hoop komt dankbaarheid. David heeft geleerd om God dank te zeggen voor kleine dingen, voor het goede dat je uit zijn hand ontvangt. Laat zijn trouw je gedachten bepalen, niet want mensen doen of laten. Op al zijn wegen, de plaatsen waar hij schuilen moest, de teleurstellingen die hij heeft moeten dragen, heeft David geleerd om God altijd te danken: op goede, maar ook op kwade dagen. Het is ook de weg die Jezus reeds voor ons is gegaan, die weg van het kruis: een weg van dragen en gedragen worden. Op die weg langs het kruis overwint het goede het kwade, verdrijft het licht het donker.

Psalm 138 eindigt vol van Godsvertrouwen en dankbaarheid. De woorden in vers 7 doen sterk denken aan Psalm 23. Je moet ze in de Statenvertaling lezen om de diepte ervan goed te horen:

*Als ik wandel te midden van benauwdheid, maakt Gij mij levend.
Uw hand strekt Gij uit tegen de toorn van mijn vijanden,
en Uw rechterhand behoudt mij.*

U maakt mij weer levend! Onthoud die woorden, draag ze mee in je hart, laat je gedachten hierop gericht zijn: Dat God je laat opstaan als grote onzekerheden je angstig maken, dat zijn rechterhand je zal redden. Dat Hij je weer doet leven, je ziel verkwikt. Psalm 138 eindigt met woorden van zegen:

*De Heer zal het voor mij volbrengen.
Heer, uw goedheid, duurt eeuwig.
Laat niet los het werk van uw handen.
(Hebreeuwse vertaling)*

Ik sluit af met de wijze woorden van Paulus, waarin je diezelfde geest van Psalm 138 terug hoort, de vrede en de moed die God ons schenkt. "Verblijd je altijd, bid onophoudelijk en dank God onder alle omstandigheden" (1 Tess 5:16-18a). Wees barmhartig voor elkaar, heb medelijden met wie verdriet heeft, geeft troost aan wie de moed verliezen, onderzoek alles en behoud steeds het goede. Doe alles wat in je macht ligt om wat kwaad is te vermijden. Blijf trouw aan wat je geleerd hebt. Moge de vrede van God uw leven doordringen. Blijf op Hem hopen, alle dagen. De genade van onze Heer zij met u!

Amen.